

Czemu służy dobrowolne poddanie się karze

Cezary Szczepaniak: „Czyżby złapani na gorącym uczynku kłusownicy znaleźli sposób na unikanie dotkliwych kar? Oto jakie pytania zadał w swym liście jeden z Czytelników: „Proszę o wyjaśnienie, czy dobrowolne poddanie się karze dotyczy także kłusowników? Czy mogą oni w ten sposób unikać dotkliwych kar?”

Odpowiadając na powyższe pytania na wstępie należy wyraźnie podkreślić, iż instytucja dobrowolnego poddania się karze nie służy w swej istocie unikaniu ukarania. Jej celem jest przede wszystkim skrócenie postępowania przed sądem, bez naruszania praw oskarżonego i pokrzywdzonego. Innymi słowy chodzi tu o doprowadzenie do prawomocnego skazania lub umorzenia procesu najszybciej, jak to możliwe, a skutecznie przeprowadzone dobrowolne poddanie się karze, co do zasady, kończy sprawę na pierwszym posiedzeniu sądu.

Kto składa wniosek?

Zgodnie z art. 387 kodeksu postępowania karnego, do chwili zakończenia pierwszego przesłuchania wszystkich oskarżonych na rozprawie głównej oskarżony, któremu zarzucono przestępstwo zagrożone karą nieprzekraczającą 15 lat pozbawienia wolności, może złożyć wniosek o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu określonej kary lub rodzaju karnego, orzeczenie przepadku lub rodzaju kompensacyjnego bez przeprowadzania postępowania dowodowego. Wniosek może również dotyczyć wydania określonego rozstrzygnięcia w przedmiocie poniesienia kosztów procesu. Jeżeli oskarżony nie ma obrocy z wyboru, sąd może, na jego wniosek, wyznaczyć mu obrocę z urzędu. Sąd może uwzględnić wniosek o wydanie wyroku skazującego, gdy okoliczności popełnienia przestępstwa i wina nie budzą wątpliwości, a cele postępowania zostaną osiągnięte mimo nieprzeprowadzenia rozprawy w całości. Uwzględnienie wniosku jest możliwe jedynie wówczas, gdy prokurator wyrazi zgodę, a pokrzywdzony należyce powiadomiony o terminie rozprawy oraz pouczony o możliwości zgłoszenia przez oskarżonego takiego wniosku nie zgłosi sprzeciwu. O treści wniosku należy powiadomić pokrzywdzonego, jeżeli wniosek został złożony przed powiadomieniem go o terminie rozprawy.

Wniosek o dobrowolne poddanie się karze skądą oskarżony bądź działający w jego imieniu obroca. Musi on zostać złożony w formie pisemnej lub ustnej do protokołu, przed zakończeniem skądania wyjaśnienia przez oskarżonego. Jeżeli w sprawie występuje kilku oskarżonych, wniosek musi być złożony przed zakończeniem przesłuchania pierwszego z nich i to niezależnie od tego, którego z nich ma on dotyczyć. Z omawianym wnioskiem można wystąpić również przed rozpoczęciem rozprawy, na etapie postępowania przygotowawczego.

Jakie warunki trzeba spełnić?

Wiemy już zatem, co oznacza dobrowolne poddanie się karze, kiedy ma zastosowanie oraz kto i w jakim terminie może złożyć stosowny wniosek. Pozostaje opisanie warunków, jakie muszą zostać spełnione, aby wniosek o dobrowolne poddanie się karze został uwzględniony. Są to:

1. Czyn zarzucany oskarżonemu stanowi występki, a nie zbrodnie. Występkiem jest czyn zabroniony zagrożony grzywną powyżej 30 stawek dziennych, karą ograniczenia wolności albo karą pozbawienia wolności przekraczającą miesiąc, zaś zbrodnią czyn zagrożony karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od 3 lat. Przypadki kłusownictwa bądź wiąż, ..."

Na stronie 66 WW 2/25 prawnik Cezary Szczepaniak odpowiada na Wasze pytania.

11 lutego 2025, 00:10